

Yusuf Bolat

SEN KİM OLASIÑ, ŞU?

Men onı zornen tanıdım, çünki bir vaqıtları sip-siya saçlı bu erifniñ başına yımırta sıtqanlarmı, qabaq ezgenlermi, ne de olsa endi sap-sarı olğan. Bu sarılıq caqlarındaki bakenbardına da, eçki quyruğunu añdırğan saqalına da tüşken.

“Yaşasın himiya! – dedim men içimden. – İsteseñ – qararta, isteseñ – sararta, daa deseñ – maymunğa oşata”.

Böyle degen soñ, cılp etip onıñ qulağına baqtım. Aceba qulağındaki kertigi turamı eken, dedim. Tura! Biraz daa carılğan. Bu kertikni onıñ qulağında köyümüzdeki acemi bir berber nişan etip qaldırğan edi. Şu künden soñ onıñ adı-yolu “kertiya qulaq Çomay” oldu.

Men, Çomayniñ Çomay olğanına eminlik asıl etken soñ qaldırımda onıñ yanaşasına keçtim.

– Olân, Çomay, sensiñmi şu? – dedim men quvançnen. Sevinçimden az qaldı boynuna sarılacaq edim.

Çomay bir pereden toqtalıp, betime degil de, üstümdeki maylı-paslı urbalarımaya aylanıp baqtı. Men zavoddan işten qayta edim.

– Çomay?.. Nasıl Çomay?–dep taaciplendi o. – Yañılasıñız, arqadaş.

– Olân, taşla şunu, sen Balcı Osmanniñ Çomayısıñ.

– Balcı?.. O adam bal sata edi yoqsa?

Men qızdım. “Yoq, bal satmay edi, yer yüzüne seniñ kibi ahmaqlarnı yarata edi”, deycek oldım. Özümü zornen tuttum.

– Babañni unutqansıñ, belki balalığımız hatiriñdedir?

– Balalıq.. O da nasıl balalıqtır?

– Sen bala olup doğmadıñ yoqsa?

– Hatırlap olamayım...

– Çoq gevezelenme, Çomay. Taştöpeden çana tayğanımız aqlıñdamı?

– Taştöpe?.. Qayda tura şu töpe?

– Selbilikte.

– Selbilik?.. O şeremi, köymi?

– Köy.

– Desene bu dünyada öyle köy de bar? Vallai, bilmey edim.

– Anda anañ da bar edi.

– Ana?.. O da nasıl anadır?

– Sen anasız doğdıñ yoqsa?

– İtimal... Hatırlap olamayım. Men Çomayni şaqa etedir, belledim. Evelden öyle adeti de bar edi.

– Çomay, taşla şu oyunnu. Pek sağındım seni. Kel, skemlege oturayıq da, adam aqıllı laf eteyik. Vallai, tekmil artist kesilgensiñ.

– Ebet, artist! – dedi Çomay bir kereden canlanıp. – Tsirk artisti: Çomaidi Osmanadze! İllüzionist! Yılan yutıp, qulağımdan taran balığı çıqaram.

– Kertik qulağıñdanmı?

Qulaq meselesini añğanımnen Çomay şu saat çükündür kibi qızardı. Em öyle bir açuvlu tavrğa kirdi ki, zan etersiñ, mına şimdi ağızını açıp meni yutacaq da, qulağından delfin ya da akula balığı etip çıkaracaq.

– Arqadaş, sen asla kim olasıñ ya? – dedi o, meni közlerinden aşap. – Yoldan keçken adamğa ahret sualleri bermege seniñ ne aqqıñ bar? Qana, başımnı kütme, yoqsa seni militsionernen on beş sutkağa sipirmege ozğartırım...

Evge incinip qayttım...

Çomaynen körüşmegenimiz endi çoqtan edi. Bu vaqıt içinde belki artist de olğandır. Olsa ne olğan? Artist oldım dep, mıtlaqa ana-babasını, eş-dostını unutmaq kerekmi?

Bu tüşünce aqşamğace maña raatlıq bermedi. Ahır soñu Çomaynıñ tsirkine barmaq qararına keldim.

Tsirk degenim bizge daa yaqında kelip, bazar meydanında balaban bir çadır qurdı. Anda barmaq uzaq olmasa da, men, ne içündür bilmem, kiyinip-quşanğan soñ özümniñ “Jiguli”me minip kettim. Biletni de birinci sıradan aldım.

Aldım amma... Anda çomparlas da attılar, ayuv da oynattılar, fokus-mokus da yaptılar, lâkin anavı yılan yutıp, qulağından taran balığı çıqargan Çomaynı köstermediler. Men ise mahsus onı körmek için barğan edim.

Men tsirkten çıqıp, maşinama doğru adımladım. Adımladım der ekeç, tsirk atları turğan arannıñ qapısı açılıp, andan anavı sarı başlı Çomay çıqtı. Bir elinde qaşağa, ekincisinde çotki. Üst-başı yün tolğan. Daa şimdi atlarını qaşağalasa kerek.

– Çomay, çotkile üst-başıñnı da, min maşınağa! Bugün aqşam musafirim olursıñ.

Çomay tekrar çökündür olup qızardı. Lâkin bu keresinde açuvından degil, utanğanından qızardı.